

‘Ik hoop dat ze hem niet doodschieten’

Celie Dehaene, de voormalige first lady van ons land, volgt de Amerikaanse verkiezingen dag na dag. Ze heeft zelf Amerikaanse roots, maar kan zich enorm opwinden over de Amerikanen en hun gewoonten: de kostprijs van de verkiezingen, de ‘stomme sponskaarten’ en hotdogs op de barbecue. Bovendien vreest ze voor Obama’s leven.

PETER DE LOBEL,
FOTO WOUTER VAN VOOREN

Celie Dehaene werd geboren in de Amerikaanse staat Illinois, waar ze samen met haar moeder en drie stiefzussen op de vlucht was voor de Tweede Wereldoorlog. Toen ze drie was kwam het gezin al terug naar België, maar haar Amerikaanse nationaliteit heeft ze pas jaren later opgegeven, toen ze in de gemeenteraad van Vilvoorde kwam. Haar uitspraak heeft ze er niet door verleerd. ‘You’re from the midwest’, zei Hilary Clinton meteen enthousiast toen ze Celie ontmoette op een diner in het Witte Huis.

‘Ik heb mij altijd gespiegeld aan de Amerikaanse first ladies’

Door haar familie heeft ze nog altijd een sterke band met Amerika en ze volgt de presidentsverkiezingen dan ook op de voet. ‘Vier jaar geleden waren we zelfs in de VS tijdens de verkiezingen. Dat is onwaarschijnlijk, helemaal anders dan bij ons. Het hele land is twee jaar lang doordrongen van die verkiezingen.’ Mocht ze dat willen kan Dehaene haar Amerikaanse nationaliteit zonder problemen terug krijgen, en zelfs haar stem uitbrengen. Maar veel zin heeft ze daar niet in. ‘Nee, ik ga toch nooit terug in Amerika wonen.’

Wat valt u het meest op aan deze verkiezingscampagne?

‘De kostprijs! Ik vind het echt choquerend hoeveel die verkiezingen kosten. Daar wordt een enorme bom geld tegenaan gegooid terwijl er zoveel armoede is in Amerika. De kandidaten moeten eigenlijk voortdurend geld ronselen om alles te financieren. Ze krijgen enorme bedragen van bedrijven, maar ook van rijke families, die elke maand een bedrag storten voor hun partij.’

‘En vuil dat die campagne is. Bij ons zie je dat spijtig genoeg ook de kop opsteken als er verkiezingen zijn, maar in Amerika gaan ze toch een pak verder. Die hatelijke spotjes op televisie, jongens toch. Ze focussen werkelijk op alles: de manier waarop ze hun handen houden, hun mimiek. En iedereen leeft mee met dat circus. Overall lopen mensen met een badge van Barack Obama of John McCain rond. Zelfs de caissières in de winkels komen er *carrément* voor uit voor wie ze stemmen. In de laatste week voor de verkiezingen is er helemaal geen ontkomen aan. Dan krijg je op televisie het ene debat na het andere tot je er echt de buik van vol hebt.’

Hebt u een voorkeur voor McCain of Obama?

‘Ik was voor Hilary, tot zij uit de boot viel, en nu dus voor Obama. Een vrouw als Amerikaans president, stel je voor. Maar als Obama het haalt zal het niet minder wereldnieuws zijn. Een zwarte president, nog meer *change* is moeilijk. In september waren we nog in New York en hoorde ik van verschillende mensen dat ze de families Clinton en Bush niet meer in het Witte Huis willen. Eerst vader Bush, dan acht jaar Clinton, dan weer Bush: ze hebben er genoeg van.’

‘In Florida kon je al dagen op voorhand gaan stemmen, zodat je op de verkiezingsdag niet in de rij moet staan. *Allez*, dat is toch belachelijk. Ik hoop dat ze intussen een betere machine hebben om die stomme *sponskaarten* te lezen. ’t Is daardoor dat Al Gore acht jaar geleden verloren heeft. Als je zo’n dingen ziet, vraag je je soms af in welk tijdperk ze daar leven. Op administratief vlak lopen zij vaak een heel stuk achter op ons. Want er is toen zeker met die kaarten geknoeid.’

Zit u altijd in het Democratische kamp bij de Amerikaanse verkiezingen?

‘Als McCain president wordt en er overkomt hem iets, moet zijn madam uit Alaska het oplossen’

‘Ik ben altijd voor de Democraten, ja. Zeker niet voor Republikeinen. Jean-Luc ook niet, trouwens. De rest van mijn familie stemt voor de Republikeinen. Maar ze hebben wel allemaal een foto op de kast staan van Jean-Luc en mij bij de Clintons. *(lacht)* Ik vrees dat Obama het niet gemakkelijk zal hebben om alles recht te trekken wat Bush zal achterlaten.’

U lijkt wel erg zeker dat Obama het zal halen.

(zucht) ‘Ik hoop het echt. Het zal close worden en weer van een paar stemmen afhangen, vrees ik. Maar stel je nu even voor dat

WELKOM IN ONS AMERIKA

‘Ik zou er toch niet willen leven’, zegt bierbrouwer Pierre Celis even verderop in deze Amerika-krant. Celis heeft nochtans naam en faam (en geld) gemaakt in Amerika met zijn Celis White, de Texaanse versie van zijn Hoegaarden. De zakenman steekt zijn bewondering voor de Amerikanen en hun ondernemerschap dan ook niet onder stoelen of banken. Hij geniet van elk bezoek aan Amerika. En toch, toch zou hij er niet kunnen leven.

Pierre Celis is een perfecte illustratie van hoe wij naar Amerika kijken: in bewondering, met een beetje jaloezie ook en toch, tegelijkertijd, op een veilige afstand en met zelfs wat minachting voor hun oppervlakkigheid.

Met deze Amerika-krant willen we u een goed beeld van Amerika geven. Het is een land dat we allemaal denken te kennen — we kijken immers naar *Friends* en luisteren naar Bruce Springsteen terwijl we heimelijk genieten van een cola en een hamburger. Op die manier is Amerika ‘ons’ Amerika; heel dichtbij.

Maar is dat het echte Amerika? Hoeveel weten we echt over dat land? We vroegen het aan elf landgenoten die elk op hun manier, met hun achtergrond en kennis, Amerika-kenners zijn.

Voormalig rector van de KU Leuven André Oosterlinck vertelt hoe Amerikaanse wetenschappers die geen luisterend oor vinden bij hun baas, gewoon zelf een bedrijfje beginnen. Basketbalspeelster Ann Wauters heeft het over de Amerikaanse sportbeleving. Succesauteur Paul Verhaeghen spuwt zijn gal over de Amerikaanse politiek, terwijl zanger Milow, die één jaar in San Diego woonde, beseft dat er nog altijd meer progressieven wonen in de Verenigde Staten dan in Vlaanderen.

Een kinderoncoloog vertelt over de Amerikaanse gezondheidszorg en een Amerikaanse theoloog noemt Amerikanen wel religieus, maar niet gelovig. Heel mooi is ook het interview met Kirsten Martens die, toen ze 18 was, een jaar in Amerika heeft doorgebracht bij drie totaal andere gastgezinnen. Om maar te zeggen dat dé Amerikaan niet bestaat. Drie boeiende essays besluiten deze bijzondere krant. De uitvinder van de globalisering, Thomas L Friedman, pleit voor een eco-revolutie. Marc Reynebeau heeft het over de mythe van de meltingpot en Mia Doornaert meldt dat we Amerika nog lang niet mogen afschrijven als grootmacht.

Ook De Standaard Magazine en onze reisbijlage staan vandaag trouwens helemaal in het teken van Amerika.

BART DOBBELAERE
ADJUNCT-HOOFDREDACTEUR

